

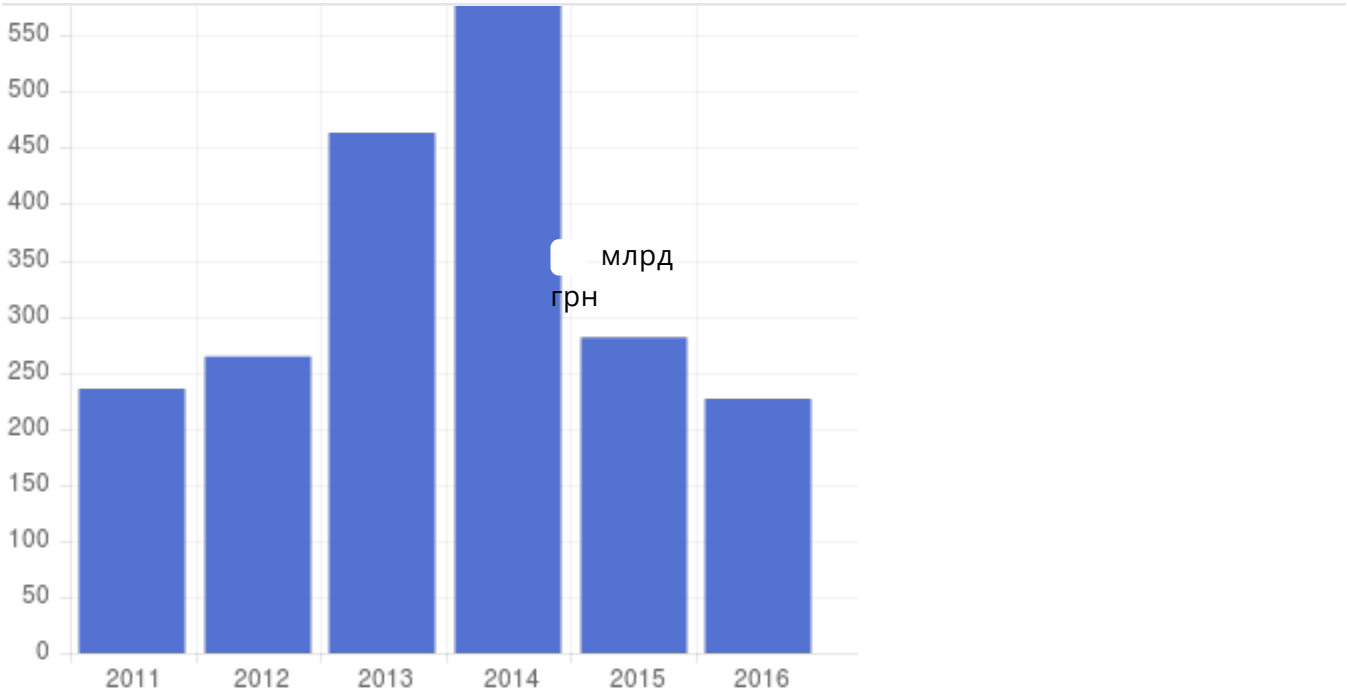
Головна > Аналітика

Аналітика

Загальна інформація щодо торгівлі цінними паперами на організованому ринку

Загальний обсяг торгів на організованому ринку протягом 2016 року досяг шестирічного мінімуму. Обсяги торгів за всіма фінансовими інструментами, крім опціонних сертифікатів, значно скоротились у порівнянні з останніми роками. Разом з тим, структура торгів на неорганізованому ринку значно не змінилась, у зв'язку з цим падіння обсягу торгів не можна пов'язувати зі зменшенням активності учасників. Справжньою причиною є відсутність вимог до ціноутворення на неорганізованому ринку, порівняно з організованим. Щодо опціонних сертифікатів, об'єми торгів на фоні загальних обсягів залишаються мінімальними, а інструмент використовується виключно для потреб галузі будівництва.

Обсяги торгів на організованому ринку за 2011-2016 рр. (млрд грн).

На кінець 2016 року діяльність з організації торгівлі здійснювали 8 фондових бірж. Обсяги торгів в розрізі окремих бірж значно впали, по деяким – в п’ять і більше разів (зокрема, УФБ, УМВБ, СЄФБ), а по іншим – мінімум в два рази. Виключенням є ПФТС, на яку перемістилась частина торгів ОВДП. Як було зазначено вище, причиною падіння є різке зменшення неринкових угод на організованому ринку. Крім того, 3 з 8 фондових бірж не виконали вимоги до мінімальної кількості наявних торговельних днів протягом року.

Загальні обсяги торівлі на організованому ринку у 2015-2016

Назва	млн. грн.	%
Перспектива	216152.28082347	76.99259
ПФТС	51903.78800722	18.48792
УБ	6692.4330184501	2.383818
КМФБ	3565.31280074	1.269950
СЄФБ	1413.38723069	0.503442
Універсальна	591.29392523	0.210616
УФБ	301.98435216	0.107565

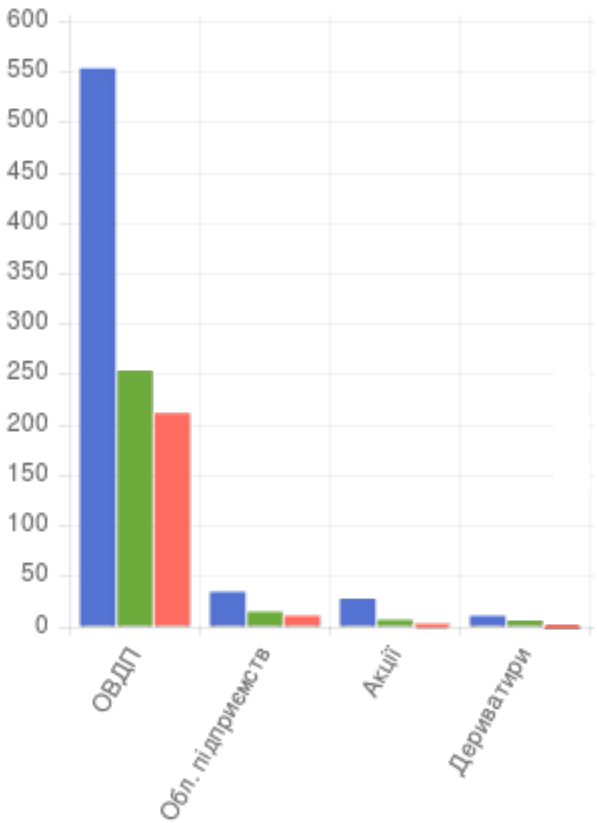
НОВИНИ ПРО КОМ

Всього 280744.24737467 100

Всього 225593.12125876 100

Організований ринок за структурою обсягів торгів в розрізі фінансових інструментів фактично є ринком державних облігацій (94% загального обсягу). Характерним є те, що у 2016 році зменшились торги державними цінними паперами, але у порівнянні з іншими інструментами, зменшення було несуттєвим. Обсяг торгів акціями зменшився більш ніж вдвічі, деривативами – в 4 рази, інвестиційними сертифікатами – в 5 разів.

Торги на організованому ринку за видами цінних паперів (млрд грн)

У 2016 році майже у 2,5 рази скоротився обсяг торгівлі ОВДП на організованому ринку, порівняно з 2015 роком. Поряд з тим, кількість біржових контрактів з ОВДП збільшилась на 20% до 9403 контрактів на фоні загального падіння обсягів торгів по ним

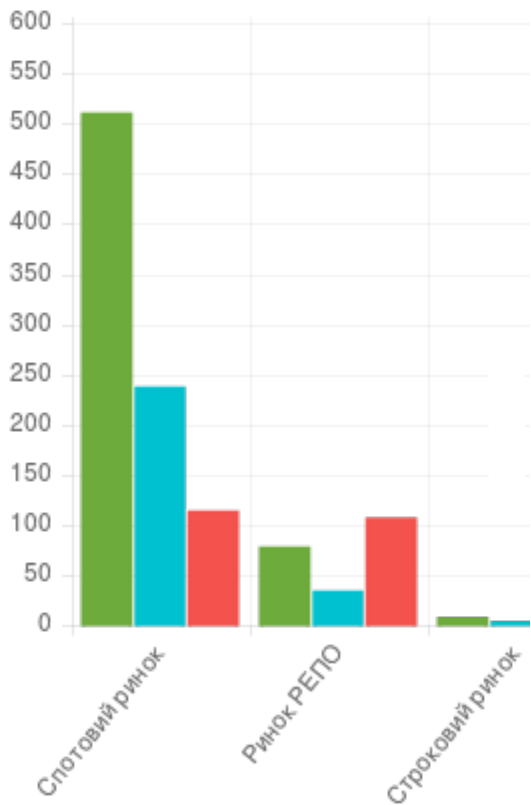
Кількість виконаних біржових контрактів протягом 2014-2016 рр

Рік	Кількість контрактів	зміна
2014	680791	↓

Помітним є значне зростання обсягів біржових контрактів, укладених на ринку РЕПО, що є винятком із загальної тенденції. Предметом 95% всіх контрактів, укладених на ринку РЕПО, є державні облігації. На декілька банків припадає 75% всіх біржових контрактів на ринку РЕПО.

Обсяг торгів за видами ринку у 2014-2016 рр. (млрд грн)

У зв'язку із підвищенням вимог до перебування цінних паперів у біржовому реєстрі, значна кількість емітентів була делістингована протягом останніх двох років (загалом 330). Цей факт вплинув на загальний обсяг торгів, адже в учасників зникла необхідність підтримувати торги з цінними паперами, що пройшли делістинг.

Лістинг по емітентам станом на останній день року у 2014-2016 рр

Рік	Акції	Облігації	Інвест серт	Всього
2014	172	147	36	355

Загальна інформація щодо торгівлі цінними паперами на неорганізованому ринку

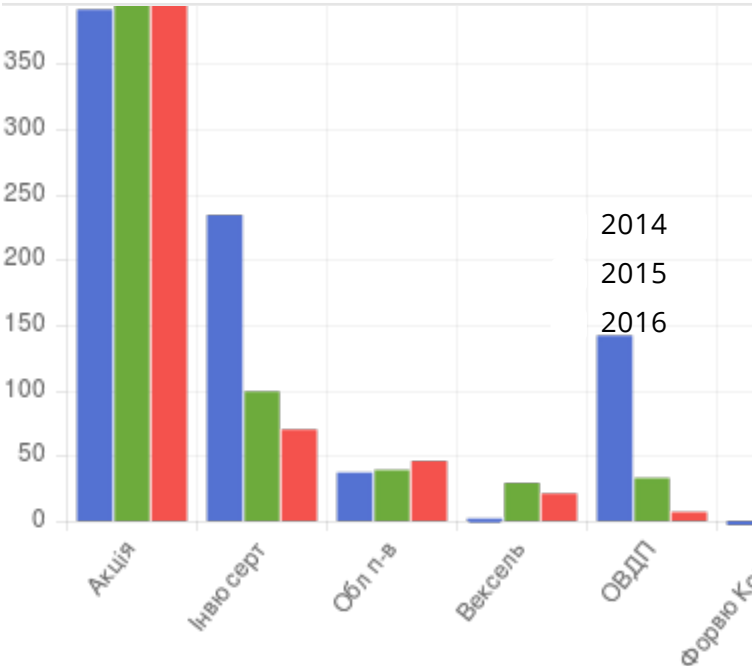
Обсяги торгів на неорганізованому ринку також продемонстрували шостирічний мінімум, разом з тим структура торгів значно відрізнялась від біржових. Обсяг торгів на позабіржовому ринку зберігався на тому ж рівні, що й роком раніше. Виключенням з тенденції є дзеркальна, порівняно з організованим ринком, ситуація з ОВДП. Обсяги торгів цим інструментом значно скоротилися, порівняно з 2015 роком. Зручний процес трейдингу та поступове формування ліквідності по державним облігаціям на організованому ринку, стали основними факторами зменшення операцій на позабіржовому ринку

Обсяги торгів на неорганізованом ринку у 2011-2016 рр. (млрд грн)*

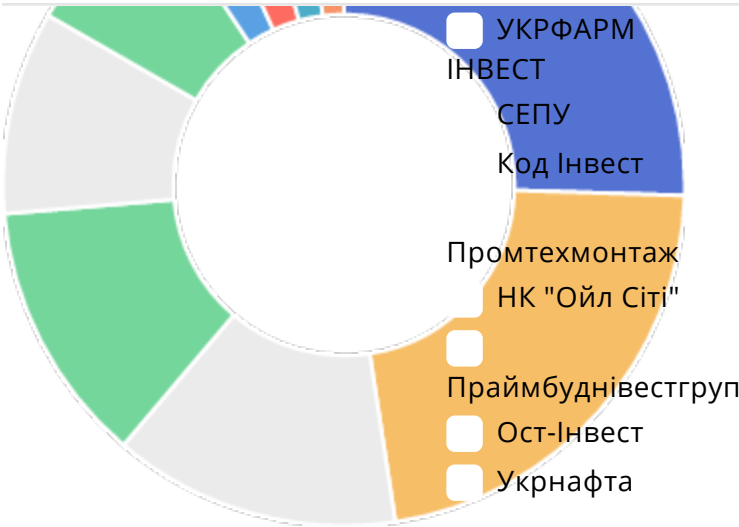
НОВИНИ ПРО КОМ

Вид ЦП	2015 (млн грн)	2016 (млн
Акція	454490.99163932	479070.73
Інв серт	98920.40682146	69676.433
Обл п-в	39456.19234401	46134.540
Вексель	29008.525335942	20892.311
ОВДП	32722.01220201	3008
Обл місц п.	2407.9649305	2966.4221
ОЗДП	502.15600948	347.36193
Форв контр	48.38487463	126.81503
Казн зобов	59.54365859	87.938788
Всього	657616.17781594	622310.56

Торгівля акціями

99.5% загального обсягу торгів з акціями відбувається на позабіржовому ринку. Найбільш активно на позабіржовому ринку торгуються цінні папери, торгівля якими була зупинена на фондових біржах.

На організованому ринку відбувається торгівля акціями тих емітентів, які переважно є предметом контрактів інтернет-трейдингу. Торги із зазначеними емітентами залишаються незначними. Нестабільність ринку і низька ліквідність не сприяють появі інтересу у іноземних портфельних інвесторів.

П 10 акцій, що торгувалися на організованому ринку у 2015-2016 (млн грн)

2015			2016	
Назва емітента	К-сть контрактів	Сума (млн грн)	Назва емітента	Сума (млн грн)
Центренерго	39406	972	Центренерго	972
Мотор Січ	21045	872	Мотор Січ	872
Укрнафта	26314	446	Райффайзен	446
Райффайзен	21585	266	Укрнафта	266
Борщак. ХФЗ	1	172	Дніпров	172
Добасенерго	12329	135	Добасенерго	135

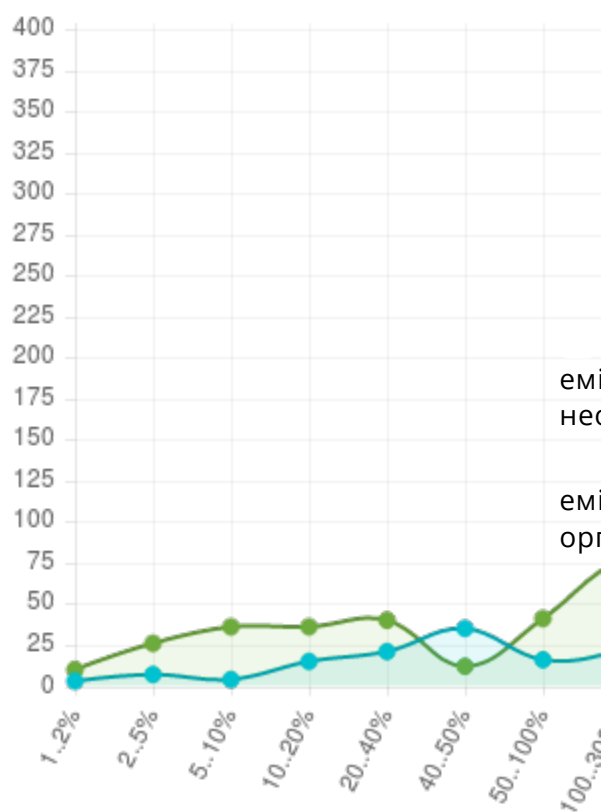
НОВИНИ ПРО КОМ

Укртелеком	7296	107	Полт автоагр	530	25.82397079
Ілліч судрем	1	100	Укргазбанк	1002	22.3990386

Порівнюючи ціноутворення на акції на організованому та неорганізованому ринку можна констатувати, що спред цін на неорганізованому ринку значно ширше, а різниця, починаючи з 50% спреду та більше, фактично зростає в геометричній прогресії. Кількість випусків, що торгуються на неорганізованому ринку, значно більша ніж тих, що знаходяться у біржових списках фондових бірж. Разом з тим, найбільшою є кількість емітентів, по яким спред на позабіржовому ринку перевищує 1000%, тобто ціни на акцію відрізняються в 10 і більше разів. Причиною такого нестабільного ціноутворення є відсутність на неорганізованому ринку: розрахунків (відсутність обов'язкового принципу поставки проти оплати); розкриття інформації (оприлюднення звітності емітентів, інформації про угоди); якісного нагляду за діями учасників (відсутність вимог щодо маніпулювання).

Переважає більшість договорів на неорганізованому ринку укладаються в інтересах юридичних осіб – нерезидентів (81,8%). На фондових біржах контракти укладаються як в інтересах юридичних осіб- нерезидентів (33,8%), так і фізичних

Спред цін по акціям Організований ринок vs Неорганізований

Структура торгів по акціям за вид осіб (унікальний інвестор)

Організований

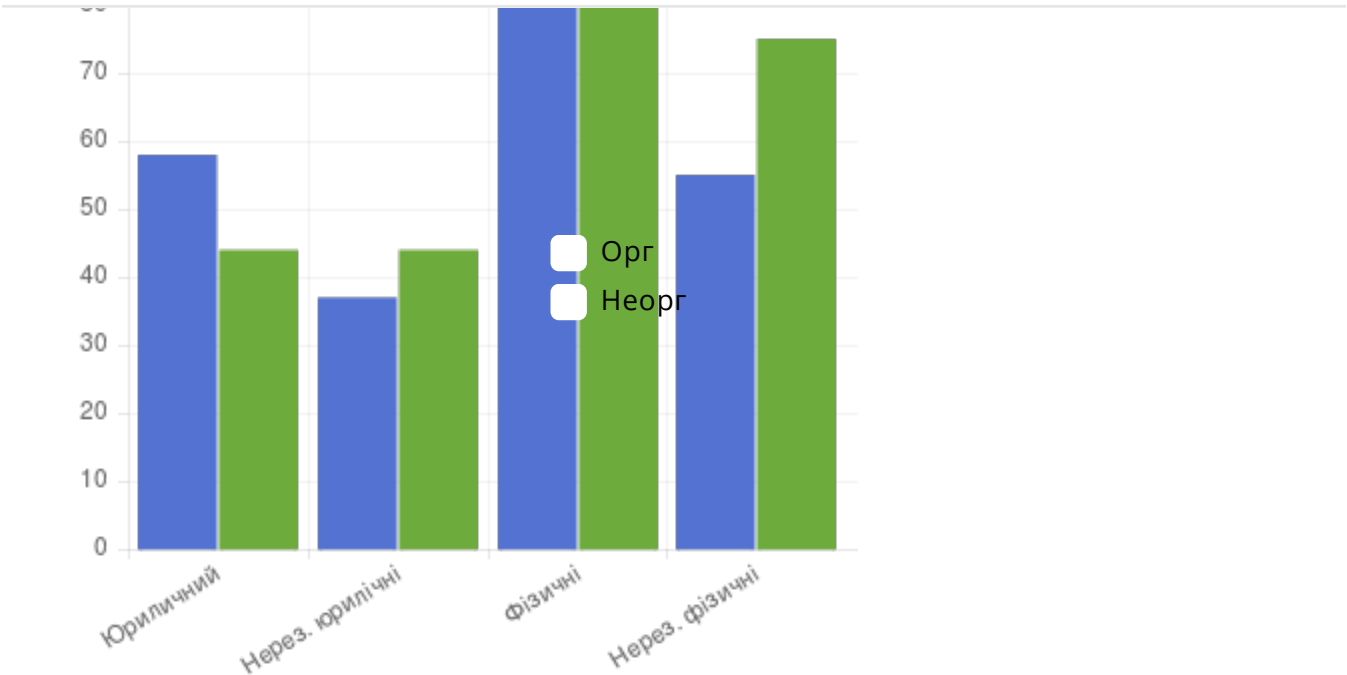

НОВИНИ ПРО КОМ

ТЦП	*	13.74397651187
Юридичні особи	237	18.90384625875
Нерезиденти - юридичні	45	33.84120349084
Фізичні особи	1900	33.26691216670
Нерезиденти - фізичні	15	0.244061571830

Результати аналізу даних свідчить, що вплив на обіг акцій здійснюється вузьким колом осіб – 2% унікальних інвесторів здійснюють більше 50% всіх операцій. Щодо організованого ринку, то 2% юридичних осіб вплинули на 58% обсягу торгів, 2% фізичних осіб вплинули на 80% обсягу торгів. На неорганізованому ринку 2% юридичних осіб вплинули на 44% обсягу торгів, 2% фізичних осіб вплинули на 92% обсягу.

Частка торгів, що займає 2% унікальних інвесторів від загальн (%)

Середній добовий обсяг торгівлі акціями на біржовому ринку складав 4,2 млн грн (430 біржових контрактів). Таким чином, на біржовий ринок акцій впливало навіть невелике зростання обсягів, що призводило до різкої зміни тренду по інструменту. На неорганізованому ринку середньоденний обсяг складав близько 2 млрд грн, а розмір середньозваженої угоди був набагато вищий за біржовий.

Коефіцієнт velocity (коефіцієнт “швидкості обороту” цінних паперів), який відображає співвідношення обсягів торгів цінних паперів до обсягу їх випуску, показує що обіг по більшості випусків акцій є мінімальний, а по більшості випусків цінних паперів відсутня ліквідність на ринку.

Середньозважений денний обсяг торгів по акціям

Організований		Неорганізований	
Кількість бк (шт)	Оборот (млн)	Кількість угод (шт)	Оборот (млн)
430	4.2	150	190

Співвідношення обсягів торгів цінних паперів до об’єму випуску (velocity)

Коефіцієнт	Кількість емітентів ОРГ	Кількість емітентів НЕОРГ
------------	-------------------------	---------------------------

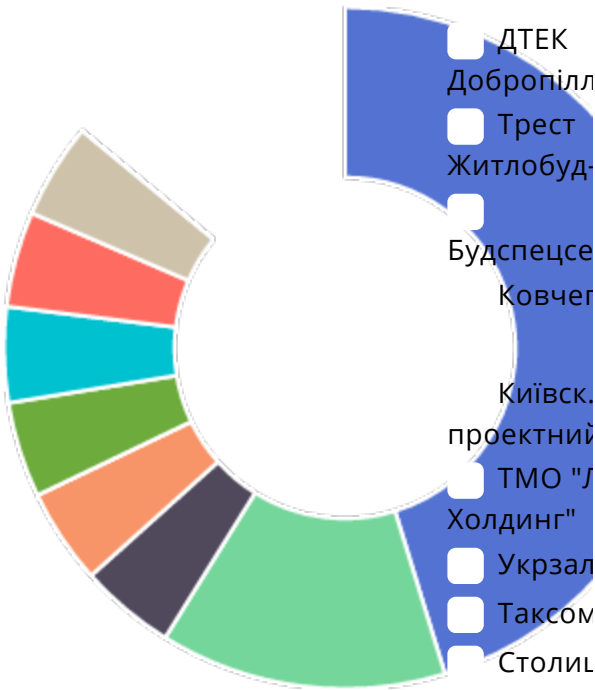
НОВИНИ ПРО КОМ

Коефіцієнт від 0,5 до 1	22	214
Коефіцієнт від 1 до 3	0	139
Коефіцієнт від 3 до 10	0	13

Торгівля корпоративними облігаціями

На ринку корпоративних облігацій були присутні в основному локальні інвестори та банки. Первинне розміщення здійснювалось здебільшого на організованому ринку компаніями будівельної галузі з подальшою реалізацією цільових облігацій будівельників фізичним особам-інвесторам на неорганізованому ринку. Вторинний ринок характеризується обігом цінних паперів серед обмеженого кола осіб. Більшість лідерів торгів по облігаціям – також компанії будівельної галузі.

ТОП 10 корп облігацій, що торгуються на неорг. ринку у 2016 р. (млрд грн)

За типами облігацій структура торгів розподіляється

Структура торгів за типом облігацій

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

НОВИНИ ПРО КОМ

облігації	угод	
Відсоток бездокумен іменна	1939	23789.715528334
Диск бездокумен іменна	3922	11636.84323957
Цільова бездокумен іменна	7887	10707.42204591
Дисконтна документ іменна	21	0.560062
Всього	13748	46133.980813814

Найбільші угоди з облігаціями підприємств укладали юридичні особи – резиденти. Цільові облігації, які пропонували компанії будівельної галузі, знаходились в основному на рахунках фізичних осіб.

Структура торгів по корп облігаці видами осіб (унікальний інвестор

Організований		
Вид особи	Унікальна кількість осіб	% до обсягу
Юридичні	147	94.437257438551
Нерез юридичні	10	5.3686934023286

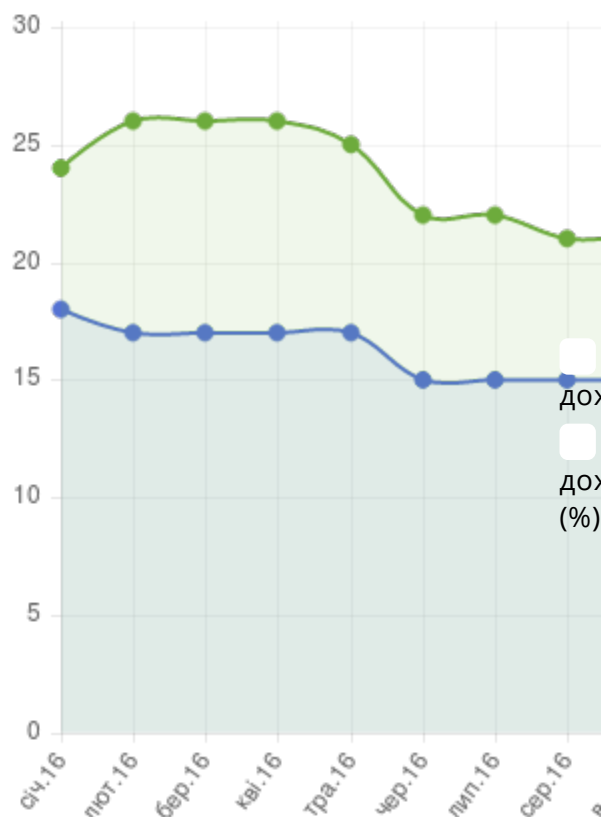

фізичні

Торгівля ОВДП

З початку року мінімальна дохідність гривневих ОВДП впала на 3%. Кореляція дохідності по ОВДП відбувалась, зокрема, на фоні зменшення облікової ставки НБУ. Всього на 1% зменшився спред між мінімальною та максимальною дохідністю протягом року. Разом з тим, різниця між максимальною та мінімальною дохідністю залишалась досить значною, та склала на кінець року 5%.

Графік дохідності гривневих ОВД організованому ринку

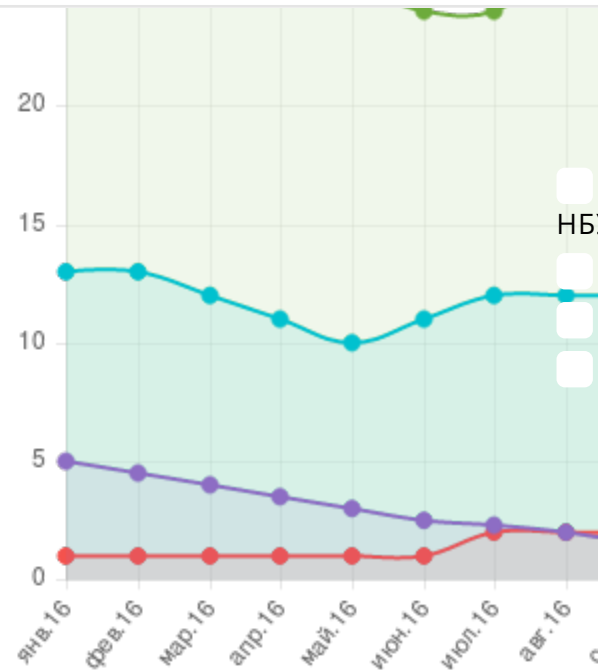
По валютним ОВДП протягом року дохідність та різниця між максимальною та мінімальною дохідністю залишались досить великими. Всі розрахунки за валютними ОВДП відбуваються у

Графік дохідності валютних ОВДГ орг ринку до курсу НБУ

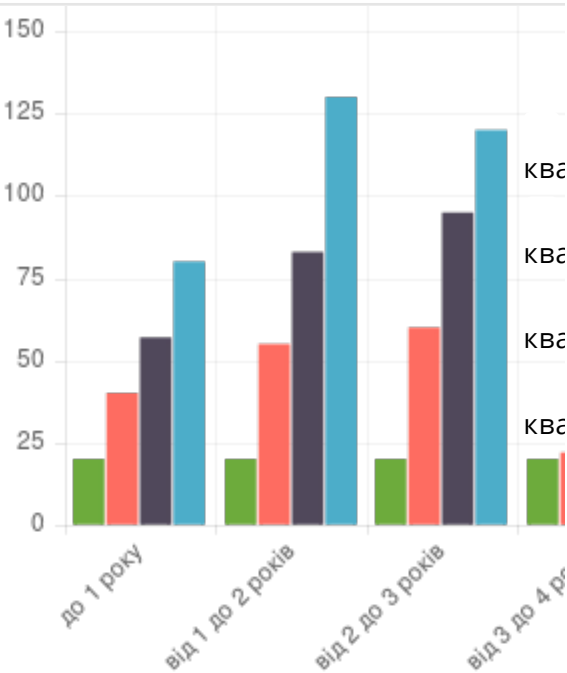
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

НОВИНИ ПРО КОМ

Протягом 2016 року спостерігалась зацікавленість інвесторів до державних облігацій з середньостроковим терміном погашення (від 2 до 3 років) та помірне зростання попиту на облігації з довгостроковим терміном погашення. Тенденція зростання попиту на державні облігації з середньостроковим та довгостроковим терміном погашення є позитивним індикатором та свідчить про зростання довіри інвесторів до державних боргових інструментів. Разом з тим, IV квартал продемонстрував різке зменшення попиту на довгострокові інструменти. Відмова від довгострокових інструментів, зокрема, пов'язана з значною волатильністю курсу в IV кварталі, відстрочкою отримання чергового траншу МВФ, тобто об'єктивних макроекономічних факторів, які чутливо впливають на попит інвесторів.

Обсяги торгів за строками погашення ОВДП УАН (%)

Торгівля деривативами

На фондовому ринку найбільшим попитом користуються ф'ючерсні контракти на валюту, друге місце займають строкові контракти на індексний кошик.

Структура торгів по деривативам видами інструментів

Вид деривативу	Кількість контрактів (шт)	Сума (м. грн)
Опціон на купівлю (деривативів)	1302	37.4267!
Опціон на продаж (деривативів)	418	8.8633

НОВИНИ ПРО КОМ

Ф'ючерсний контракт (товар)	56	1.67386469
Ф'ючерсний контракт (фондовий індекс)	11537	147.3171177
Всього	26501	1345.01836092

Найбільшим попитом серед клієнтів ринок деривативів користується у фізичних осіб. Разом з тим невелика кількість юридичних осіб впливають на 45% обсягів всіх торгів.

Структура торгів по деривативам видами осіб

Вид особи	Унікальна кількість осіб	Часті торгів
Юридична	12	45.1
Нерезидент - юридична	12	3.8
Фізична	366	51.1
Нерезидент - фізична	0	0

Ринок РЕПО

Протягом січня-грудня 2016 року на ринку РЕПО зберігається кореляція ставок кредитування під заставу ОВДП на рівнях, близьких до облікової ставки НБУ на дату укладення РЕПО-договорів. Ринок майже синхронно реагує на поступові

Ставка кредитування РЕПО та облікова ставка НБУ, %

Місяць	Ставка РЕПО	Ставка НБУ	Місяць	Ставка РЕПО
--------	-------------	------------	--------	-------------

НОВИНИ ПРО КОМ

середню ставку по операціям РЕПО.

42430	21.1	22	2016/09	17
42461	20.7	19	2016/10	17.1
42491	19.7	18	2016/11	16.6
42522	19.3	16.5	2016/12	16.1

Ринок РЕПО в основному є біржовим видом ринку. Кількість угод на неорганізованому ринку складає декілька сотень. За термінами надання ресурсів на ринку РЕПО для організованого ринку характерне середньострокове кредитування. Майже 80% обсягів надаються в кредит не менше ніж на 7 днів та не більше ніж на місяць (основний інструмент ОВДП). Короткострокове кредитування, до 1 дня включно, користується попитом в основному в сегменті інтернет-трейдингу на ринку акцій. Структура торгів неорганізованого ринку за довжиною кредитування переважно є довгостроковою (30 і більше днів).

Структура торгів за термінами кредитування

Організований ринок			Неорганізований ринок
delta	кількість угод	% від обсягу	delta
T+0	1101	0.13467290799496	T+0
T+01	38898	6.853672222485	T+01
T+01..03	369	1.62678480201	T+01..03
T+03..07	10317	7.2881942576944	T+03..07
T+07..30	3191	79.201359663658	T+07..30
T+30..	386	4.8953161461575	T+30..

Зберегти

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

НОВИНИ ПРО КОМ

☎ +38 (044) 254 24 30,

☎ +38 (044) 254 23 31,

☎ +38 (044) 280 28 26,

✉ info@nssmc.gov.ua

✉ zapyt@nssmc.gov.ua

📍 вул. Московська 8, к.

30, м. Київ, 01010

©2016 Національна

комісія з цінних паперів

та фондового ринку

Конференція з
корпоративного
управління в державних
компаніях

29 Вересня : 08:00 - 17:00

**Переглянути всі
Події**

Зміни до Порядку
ведення реєстру
аудиторських фірм

Обсяги біржових
контрактів у лютому-
березні 2016-го року

Поповнення переліку
організацій, що
працюють з Аль-Кайедой

Bloombe
@busine:

What's so great &
bloom.bg/2mfvm

